

47de Møde.

Onsdag den 6. Marts, Kl. 1⁵⁰.

Formanden: Jeg skal først give Ordet til den højtærede Konseilspræsident, for at han paa Indenrigsministerens Vegne kan fremsætte det anmeldte Lovforslag.

Konseilspræsidenten (Klaus Berntsen): I forrige Rigsdagssamling fandt Regeringen sig foranlediget til paa Grund af de Vanskeligheder, der havde vist sig ved at bringe Administrationen af Grønland ind i et roligt og fast Leje, at fremsætte Forslag til Lov om en midlertidig Ordning af Grønlands Styre. Dette Forslag gik ud paa, som ærede Medlemmer ville erindre, at der blev beskikket en kongelig Kommissarius til at berejse Grønland og, efter at han i nogen Tid havde haft Lejlighed til at sætte sig ind i Forholdene der, at afgive Indberetning til Ministeriet, en Indberetning, der kunde være medvirkende til at danne Grundlaget for en Ændring i de bestaaende Forhold. Det af Regeringen i Fjor fremsatte Lovforslag om dette Emne blev vedtaget i Folketinget, men undergik kun en første Behandling i dette Ting og blev henvist til et Udvalg, hvorfra der ikke kom nogen Indstilling om fortsat Behandling af Sagen. Ved den Forhandling, jeg havde Lejlighed til at føre med det nævnte Udvalg, fik jeg det Indtryk, at der ikke var Udsigt til at naa frem ad den Vej, Regeringen foreslog i Fjor. Da Ministeriet nu har den Opfattelse, at der maa ske en Forandring i disse Forhold, have vi maattet gaa en anden Vej, og den Vej, vi ere gaaede, er da den, at Indenrigsministeren har i Løbet af afvigte Sommer i Overensstemmelse med Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet tilkaldt Provsten for Grønland, de 2 Inspektører for Grønland og den Læge, der har fungeret i den længste Tid paa Grønland, til Forhandling; endvidere har Indenrigsministeren, for at faa et saa fyldigt Indtryk af Forholdene paa Grønland som muligt, anmodet de grønlandske Embedsmænd, som paa det Tidspunkt opholdt sig her i Landet, om at tage Del i Forhandlingerne. Under Indenrigsministerens Forsæde har der saa

i Løbet af Vinteren været ført en Del Forhandlinger, hvortil baade Ministeren for Handel og Søfart og Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet have givet Møde, ligesom der har været Repræsentanter for den grønlandske Administration, den grønlandske Handel og for Kirke- og Skolevæsenet paa Grønland. Forhandlingerne have særlig drejet sig om Mulighederne for at indføre en ny Ordning af Administrationens, Handelens, Kirke- og Skolevæsenets indbyrdes Forhold her i Landet og i Grønland, og efter de Forhandlinger, som om denne Sag have været førte, har Indenrigsministeriet udarbejdet et Forslag, som jeg herved har den Ære at fremsætte for det høje Ting.

Princippet i dette Lovforslag er at centralisere Grønlands Styre, idet den nuværende Ordning, hvorved Administrationen er fordelt paa flere Hænder, flere Administrationsgrene, der staa ret uafhængige af hinanden, skulde ophøre, og man skulde faa en simplere og mere ensartet Ordning i Ledelsen af de grønlandske Forhold. Det er derfor Mening med dette Lovforslag at ophæve de to Embeder, som nu indehaves af Direktøren og Handelschefen, samt at ophæve Bestemmelsen om, at der paa Grønland skal være to Inspektører, idet man gaar ud fra, at een Inspektør er tilstrækkelig til at lede de grønlandske Forhold. Endvidere gaar Forslaget ud paa at gøre forskellige Indskrænkninger med Hensyn til Embedsmændenes Antal, ogsaa at ophæve Embedet som Pakhusforvalter under den grønlandske Handel. Der skulde saa udnevnes en Direktør for den egentlige Overledelse af samtlige grønlandske Anliggender, og under ham skulde sortere en handelskyndig Medhjælper, som særlig skulde varetage Handelens Interesser; men i Stedet for, at Handelschefen og Direktøren for Grønland nu ere to sideordnede Embedsmænd, hvilket vanskeliggør Forretningsgangen, mener man, det er tilstrækkeligt og praktisk, at Handelschefen sorterer under Direktøren som en Medhjælper vedrørende Spørgsmaal om alt, hvad der angaar Handelen. Da der kun er ca. 12,000 Mennesker i Grønland og kun holdes Landsraad hvert andet Aar, finder man det tilstrækkeligt, at der paa Grønland er een Inspektør i Stedet for, at der nu er to. Han kan da holde Landsraad i Sydgrønland det ene Aar og i Nordgrønland det næste Aar. Skulde det vise sig, at een Inspektør ikke kan overkomme det i Fremtiden, gaar jeg ud fra, at det er